

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca” wychodzi 3 razy tygodn. we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,59 zł.
Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza” Sp. z o. odp. w Nowemście.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza” Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVIII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 5 MAJA 1938.

N — Nr. 54

O nowe wybory do Rad Miejskich.

W kołach sanacyjnych ustala się przekonanie, że, gdyby nawet nie zwołano nadzwyczajnej sesji sejmowej dla zmiany ordynacji wyborczej do 6-ciu największych miast, to i bez zmian ustawy samorządowej wybory do wszystkich miast w Polsce mają się odbyć przy końcu bieżącego roku.

Przypomnieć należy, że kadencja samorządów miejskich kończy się w maju przyszłego roku. Ponieważ na rok 1940 przypadają wybory nowego Sejmu i prezydenta Rzplitej, przeto dla zorientowania się w sytuacji co do nastrojów społeczeństwa i żeby wybory nie następowały w terminach bliskich sobie, wybory do samorządów nie tylko wiejskich, ale i miejskich mają być przyspieszone. Gdyby zwołano nadzwyczajną sesję sejmową w pierwszych dniach czerwca, to będą robione starania, ażeby nie tylko mówić o projekcie ordynacji wyborczej do 6-ciu największych miast, ale także do ustawy wprowadzić regulamin wyborczy, gdyż dotychczas Min. Spraw Wewnętrznych może przed każdymi wyborami regulaminy dowolnie zmieniać. Ustala się przekonanie, że projekt rządowy ordynacji wyborczej do 6-ciu największych miast nie ma szans przeprowadzenia w Sejmie. Przeciwno temu projektowi wypowiedziała się nie tylko Komisja Ustrojowa Związku Miast, gdzie projekt rządowy spotkał się z ostrym atakiem prezydentów sanacyjnych m. Lwowa i Wilna, ale także ze stanowiska samorządowego Rady miejskiej krakowska i lwowska projekt ten potępiły. Przeprowadzone badania w Warszawie, Łodzi, Krakowie, Lwowie i Wilnie wykazały, że wprowadzenie kurii, a względnie pluralnego głosowania dla pewnych grup wyborców dało by w grupach gospodarczych i wolnych zawodów nowe przywileje Żydom. W Łodzi obliczono, że we wszystkich grupach gospodarczych i wolnych zawodów Żydzi mieliby większość, tylko w grupie właścicieli nieruchomości, gdzie prawo głosu mają tylko zapisani do Związku, katolicy mieliby większość. We Lwowie Żydzi otrzymaliby w grupach poszczególnych 11 mandatów.

Mimo obrony tego projektu na Komisji przez wiceministra Korską większość Komisji ostatecznie wypowiedziała się za odrzuceniem kurii. Można się przeto spodziewać, że z tego sanacyjnego Sejmu, gdzie na ogół rząd swoje projekty przeprowadza, w tej sprawie większych zmian w projekcie rządowym spodziewać się nie należy. Jeżeli do kompromisu nie dojdzie, to w takim razie wybory i to jeszcze w tym roku odbędą się na podstawie dotychczasowej ordynacji wyborczej.

Przy organizowaniu przez Żydów frontu demokratycznego w Polsce zachodzi obawa, że we wszystkich miastach, gdzie Żydzi mają znaczny procent ludności, w spółce z socjalistami i ukryta w związkach klasowych komuna większość, jak to miało miejsce w Łodzi, zdobyłaby żydo-komuna. Żydzi, którzy ostatnio jeszcze raz, przy sprawie litewskiej, wykazali wrogię stanowisko względem Polski, którzy w ostatnim roku pod firmą komunistyczną rozpoczęli bardzo wyęzowaną działalność dla przygotowania przewrotu w Polsce, zasłużyli w zupełności na to, ażeby odebrać im — czego domaga się stanowczo Str. Narodowe — prawa wyborcze.

Kto nie chce w wielu miastach dopuścić do rządów wywrotowych żydokomuny, ten musi z całą stanowczością poprzeć żądania Str. Narodowego. Wrogowie Polski praw politycznych w Polsce mieć nie mogą. Prawa obywatelskie przysługują tylko tym, którzy należycie spełniają obowiązki wobec kraju, w którym mieszkają.

K. Wierczak.

Papież opuścił Watykan.

Citta del Vaticano. — Papież opuścił Watykan, udając się samochodem do letniej rezydencji Castel Gandolfo.

Rozłam w kole parlamentarnym OZN.

Powstanie nowego klubu.

W piątek w południe odbyło się w Resursie Obywatelskiej zebranie parlamentarzystów, zwołane przez grupę „Jutra Pracy”. Obradom przewodniczył pos. Madeyski, uczestniczyło w nim 37 posłów i senatorów, wśród nich tacy, którzy nie należeli do grupy „Jutra Pracy”, jak posłowie: Prystorowa, Urbański, Gorczyca, Zaklika, Bogusz. Referat pt. „Sytuacja w OZN.” wygłosił pos. Hoppe, po czym rozwinęła się obszerna rozprawa.

W wyniku obrad wystąpienie z parlamentarnego koła OZN zgłosiło 13 parlamentarzystów, których nazwiska już podaliśmy w poprzednim numerze, a ponieważ już pięciu posłów poprzednio ustąpiło, stanowi to liczbę 18 posłów i senatorów, którzy opuścili szeregi Ozonu.

Na zebraniu w Resursie Obywatelskiej postanowiono utworzyć odrębny klub parlamentarny. Poza 18 wymienionymi członkami Izby Ustawodawczej do klubu tego przystąpić ma około 12 dalszych posłów z grupy katolickiej oraz koła rolników. W przyszłym tygodniu odbyć się ma posiedzenie organizacyjne nowego klubu. Poza działalnością parlamentarną organizatorzy nowego klubu noszą się z zamiarem zorganizowania w przyszłości również akcji wśród społeczeństwa.

Pod koniec zebrania organizatorzy nowego klubu zastrzegali się, że „sprawy, dotyczące armii, wodza i potrzeby konsolidacji narodu, uznają za niepodlegające dyskusji”.

W przyjętej rezolucji stwierdzono, że nowy klub staje na stanowisku deklaracji lutowej, że istotą akcji politycznej winny być nie taktyka, gry i gierki, lecz treść, wiara i czyn, że postulaty te mają być realizowane przez parlament. Niebawem nastąpi montowanie nowego klubu parlamentarnego, „grupującego żywioły narodowe”.

Sen. Leszczyński wystąpił z Ozonu.

Spośród konserwatystów sen. Leszczyński zgłosił swoje ustąpienie z grupy parlamentarnej „Ozonu”, nadsyłając odpowiednie pismo do gen. Skwarczyńskiego. Podobno ks. prał. Bliński z Liskowa opuścił szeregi Ozonu.

Burzliwe posiedzenie koła O. Z. N.

O godz. 12.30 rozpoczęło się zebranie koła parlamentarnego OZN pod przewodn. sen. Dąbkowskiego i z udziałem gen. Skwarczyńskiego. Przybyło na nie kilkudziesięciu posłów i senatorów. Z grupy „Jutra Pracy” tylko poseł Dudziński, który odczytał następującą deklarację, skierowaną do szefa OZN.

Deklaracja 13-tu.

„Stoimy niezmiennie na gruncie zasad wyrażonych w deklaracji lutowej ptk Koca, której istotną wartością było wyprowadzenie służby narodowej na właściwy poziom.

Dotychczasowy okres pracy naszej w ramach OZN. upoważnia nas do stwierdzenia, że zasady te nie znajdują w kierownictwie organizacji należytego zrozumienia, a zwłaszcza praktycznego stosowania.

Głęboki kult dla ideału zjednoczenia narodu oraz dla armii i jej wodza zmusza nas do akcentu ostrzeżenia, wskazującego na to, że OZN wkroczył na tory niewłaściwe, a ostatnie wydarzenia na terenie Koła Parlamentarnego i organizacji OZN. zmuszają nas do oświadczenia:

1. że jednoosobowa decyzja szefa OZN w sprawie wykluczenia członka Koła Parlamentarnego narusza zasady autonomii Koła przewidzianej w statucie, a zatwierdzonej przez szefa Obozu.

2. że następstwem wymiany poglądów z „Gazetą Polską”, oficjalnym organem OZN., ujawniony został rdzeń zasadniczej rozbieżności natury ideologicznej między obecnym kierownictwem OZN, a reprezentowanym przez nas kierunkiem myślenia narodowego i chrześcijańskiego.

Wierząc głęboko w prawdy zawarte w deklaracji ptk. Koca, zmuszeni jesteśmy do wystąpienia z Koła Parlamentarnego i organizacji OZN, która tym prawdom przestała służyć.

Warszawa, dnia 29 kwietnia 1938 r.

Następujący podpisy.

Odczytywanie deklaracji zebrani przerywali różnymi odczytaniami jej ukończeniu go pos. Dudziński opuścił zebranie. Przeciw deklaracji przemawiał pos. Drozd-Gierymski, po czym zabrał głos b. premier Kozłowski i sledząco począł odczytywać obszernie oświadczenie.

Oświadczenie b. premiera Kozłowskiego.

Stwierdził w nim m. in., że deklaracja lutowa pułk. Koca została zapomniana, że „Siew” należący do grupy młodzieżowej woj. Grażyńskiego krytykuje słuszne wystąpienia arcybiskupa lwowskiego przeciw demoralizacji, szerzonej przez niektóre uniwersytety ludowe, że wszystkie oficjalne pisma OZN wstydliwie przemilczają projekt ustawy antymasońskiej wbrew deklaracji pułk. Koca, mówiącej wyraźnie o zwalczaniu wszelkich agentur obcych, że głównym zadaniem OZN jest dziś okłaskiwanie ministrów. Tak może postępować tylko zespół zawodowych klakerów. Sen. Kozłowski obawia się, że OZN steruje powoli ku roli totalizmu asystencyjnego, przydzielonego do poszczególnych ministrów na żądanie. Deklaracja kończy się złożeniem godności członka OZN.

Sen. Kozłowski zdążył odczytać tylko drobną jej część, gdyż przy pierwszych zdaniach doszło do ostrego starcia między nim a zaatakowanym w deklaracji pos. Miedzińskim oraz rozpętała się burza niezadowolenia wśród uczestników zebrania. Wśród powszechnej wrzawy przewodn. odebrał głos sen. Kozłowskiemu, który z okrzykiem „Opuszczam wasze grono” — wyszedł z sali.

Ignacy Paderewski o katowickiej mowie wiceprem. Kwiatkowskiego.

Warszawa. „Nowa Rzeczpospolita” z dnia 30 kwietnia zamieszcza oświadczenie Ignacego Paderewskiego, udzielone wysłannikowi tego pisma w związku z mową katowicką pana wicepremiera Kwiatkowskiego.

„Z głębokim zadowoleniem zapoznałem się z treścią przemówienia p. wicepremiera inż. Kwiatkowskiego — mówi Ignacy Paderewski — stanowi ono może ważny etap na drodze do wytworzenia zgody narodowej.

Po raz pierwszy w sposób wyraźny przedstawiciel obozu rządzącego stawia zasadę porozumienia z poszczególnymi grupami i odłamami społeczeństwa dla wspólnego dobra.

Po raz pierwszy również przedstawiciel rządu wysuwa po męsku zasadę współrzędności przy stole obrad, wzajemnego szacunku przekonań, uzgodnienia programu w jego zasadniczych punktach, a wreszcie celowego i zdrowego kompromisu, który ukoronowałby ostateczny wynik porozumienia grupy rządowej i opozycji.

„Na tak sformułowane zaproszenie do narad nad przyszłością Polski, zdaniem moim, opozycja odpowiedzieć winna wyraźnie zgodą na rozpoczęcie rozmów”.

W dalszym ciągu mistrz Paderewski mówił, co następuje:

„Jest rzeczą nie do pomyślenia, aby w obecnym układzie stosunków można było radzić o zjednoczeniu narodu bez udziału Wincentego Witosa czy Wojciecha Korfańskiego.

Jest rzeczą nie do pomyślenia, aby społeczeństwo przeszło do porządku dziennego nad faktem, że wybitny, światowej powagi uczonec, noblowski jest katedry uniwersyteckiej, gdyż jego przekonania polityczne nie podobają się rządowi, że wybitny wojskowy, trzymany jest w bezczynności na uboczu, gdy uważa się go za „nieprawomyślnego”, że wybitni, zasłużeni, czołowi działacze wielkich stronnictw są miesiącami przetrzymywani pod śledztwem...”

Na pytanie rozmówcy: „Czy Polska może liczyć na osobisty udział Pana Prezydenta w tych rozmowach?” — Paderewski odpowiada:

„Niestety, nie. Stan zdrowia mego już mi na to nie pozwala”.

Telegram P. Prezydenta RP. do kanclerza Hitlera.

Warszawa. Z okazji święta narodowego Niemiec P. Prezydent R. P. przesłał pod adresem kanclerza Hitlera telegram treści następującej:

„Pragnę wyrazić Waszej Ekszelencji z okazji święta pierwszego maja bardzo gorące moje oraz całej Polski życzenia szczęścia osobistego Waszej Ekszelencji oraz pomyślności narodu niemieckiego”

Z całej Polski.

Spokojny przebieg manifestacji pierwszomajowych na Pomorzu.

Bardzo nieliczny udział w pochodach — We Włocławku grupa Stronnictwa Narodowego rozbiła pochód socjalistyczny.

Dzień 1 maja minął w całym województwie pomorskim bardzo spokojnie, przy znikomym udziale robotników w pochodach i wiecach.

Jedynie we Włocławku doszło do zakłócenia. Pochód socjalistyczny, liczący ok. 500 osób, w tym 200 „bundowców” — Żydów, z nikłą ilością czerwonych płacht na czele został zastakowany i rozbity przez członków Stronnictwa Narodowego.

Policeja nie interweniowała, ponieważ incydent przebiegł szybko i poza lekkimi poturbowaniami — nie pociągnął za sobą poważniejszych skutków.

Następnie grupa Stronnictwa Narodowego pomaszzerowała przed gmach Starostwa, gdzie wobec licznej niedzielniej publiczności zaintonowała hymn państwowy i Hymn Młodych.

Po odsłuszeniu hymnów grupa manifestantów rozeszła się spokojnie.

W stolicy Pomorza — w Toruniu przebieg manifestacji pierwszomajowej liczył aż całe 278 osób, co dla stolicy Pomorza jest rezultatem wprost oplatnym.

Podobnie żalony przebieg miała czerwona manifestacja w Bydgoszczy. W wiecu uczestn. ok. 200 osób, w pochodzie zaś było 140. Wobec tak nikłego zainteresowania zakłopotani organizatorzy skrócili trasę pochodu.

W Gdyni jako miejsce portowym manifestacja była większa. W wiecu pod gołym niebem uczestniczyli kilkusetosobny tłum. Przemawiali trzej „towarzysze”, adwokat gdyński Bieszk, adwokat grudziądzki Pehr i Rusinek. Adw. Pehr lwiał część przemówienia poświęcił biednej „czerwonej” Hiszpanii. Przemówienia transmitowane były głośnikami.

Starcie socjalistów z członkami Str. Narodowego w Kielcach.

Jedna osoba po stronie czerwonych manifestantów zabita, trzy ranne.

We Warszawie w dniu 1 maja na ogół obchody czerwone miały przebieg spokojny. W kilku wypadkach organizatorzy zrezygnowali z urzędzenia pochodów. W niektórych miejscowościach obchody pierwszomajowe zainicjowały się incydentami na skutek przeciwwstawienia się narodowców.

W Kielcach doszło do zajścia wskutek nieodpowiedzialnych wybrków grupy uczestników pochodu socjalistycznego, która, podszedłszy pod lokal Stronnictwa Narodowego, zaczęła obrzucać przebywających tam członków Stronnictwa Narodowego kamieniami.

Wywiązała się wzajemna bójka, w czasie której padło kilka strzałów. W wyniku zajścia jedna osoba z grupy socjalistycznej została zabita, trzy zaś ranne.

Policeja zajście niezwłocznie zlikwidowała i spokój został przywrócony.

We Lwowie.

We Lwowie pochód został zaatakowany przez młodzież akademicką koło gmachu Politechniki rzuceniem kilku petard, na skutek czego pochód został przerwany. W wyniku starcia młodzieży z pochodem zostało kilkanaście osób rannych i poturbowanych, przeważnie Żydów.

W Krakowie położono podczas pochodu dwie petardy na trasie pochodu. 2 osoby zostały ranne. W Poznaniu również były petardy w robocie. 6 osób zostało rannych.

Litwini na Targach Poznańskich.

Poznań. Delegacja sfer handlowych litewskich wyjechała w sobotę z Kowna na Targi Poznańskie wskutek zaproszenia przez dyrektora Targów Poznańskich, p. Krzyżankiewicza, który bawił w tej sprawie w Kownie.

Czy to możliwe ?

Milliony złotych prowizji z przedsiębiorstwa państwowego dla żydowskiej firmy.

Znajduje się w Katowicach t. zw. „Wspólnota Interesów”, do której należą przeróżne przedsiębiorstwa, jak kopalnie, huty, fabryki itp. Posiada ona swego przedstawiciela w Warszawie w firmie żydowskiej Dom Handlowy Herman Meyer. Do przedstawiciela tego należy dostarczanie zamówień, m. in. od magistratów, przedsiębiorstw komunalnych i Ministerstwa Komunikacji. A więc żydowska firma jest powołana do zdobywania zamówień z Ministerstwa Komunikacji dla rządowego przedsiębiorstwa, jakim jest faktycznie „Wspólnota Interesów”?

Na zarzuty, że firmie żydowskiej powierza się te funkcje, niektórzy dygnitarze ze „Wspólnoty Interesów” podobno oświadczyli, że nikt tak, jak żydowska firma Herman Meyer nie załatwia spraw w Ministerstwie, gdzie wszystkie sprawy załatwiają żydowscy pracownicy firmy Herman Meyera.

W każdym razie byłoby to rzeczą niesłychaną, gdyby państwowe przedsiębiorstwo wypłacało milionowe prowizje żydowskiej firmie za otrzymywanie zamówień z Ministerstwa Komunikacji.

W drugiej połowie stycznia rb. „Wspólnota Interesów” miała przedłużyć kontrakt z Domem Handlowym Herman Meyer na dalsze trzy lata.

Niezależnie od firmy Herman Meyer „Wspólnota Interesów” posiada w Warszawie własne biuro sprzedaży „Biuro Sprzedaży Górnośląskich Hut Królewskiej i Laury”, które zatrudnia kilkudziesięciu urzędników, a pomimo to potrzeba jeszcze firmie żydowskiej takiego pośrednictwa!

Kto rujnuje gospodarczo kraj? — Żyd Zajdensznir zarabiał na czysto tylko 120 tys. zł., a mimo to chętnie oszukiwał na podatkach.

Bydgoszcz. W Sądzie Okręgowym w Bydgoszczy toczyła się rozprawa przedstawiciela jednej z poważnych firm skórniczych w Bydgoszczy Hersza Zajdensznira, oskarżonego o to, że usiłował przekupić urzędnika skarbowego, Franciszka Plizę, ofiarując mu 400 zł za wydanie informacji skarbowych, na podstawie których urzędy skarbowe miały wymierzyć podatki fabrykom i hurtowniom, współpracującym z firmą bydgoską.

Urzędnik o propozycji tej doniósł władzom, które poleciły mu wydać te informacje. Kiedy Zajdensznir za usługę tę zapłacił, został aresztowany. Przed sądem do winy się nie przyznał. Sąd skazał go na rok więzienia i 3.000 zł grzywny.

W toku przewodu sądowego wydało się, że Zajdensznir zarabiał rocznie na czysto tylko 120 tysięcy złotych.

Relikwie św. Jana Boski spoczną w Częstochowie.

Dla upamiętnienia doniosłej rocznicy wielkiego przyjaciela młodzieży, św. Jana Bosko, odbędzie się w Częstochowie kongres salezjański przy udziale kilkunastu tysięcy pomocników salezjańskich, przyjaciół wielkiego dzieła, wychowanków itd. Kongres odbędzie się w dniach 7 i 8 maja pod protektoratem dawnego salezjanina, prymasa Polski, ks. kard. Hlonda oraz biskupa częstochowskiego, ks. dr T. Kubiny.

Jednym z głównych punktów programu jest sprowadzenie relikwii św. Jana Bosko (kości z głowy świętego), które obecnie znajdują się w Krakowie w kościele księży Salezjanów. Relikwie te zostały przywiezione miesiąc temu z domu macierzystego zakonu z Turynu, we Włoszech, gdzie znajduje się grób świętego.

Nie będzie wizyty kanclerza Hitlera u Ojca św.

Jak donosi korespondent berliński wychodzącego w Amsterdamie dziennika „Telegraaf”, uchodzi za pewne, że wizyta kanclerza Hitlera w Watykanie nie nastąpi.

Będzie to pierwszy wypadek w dziejach fascystowskiej Italii, że głowa państwa w czasie oficjalnej podróży do Rzymu nie będzie z wizytą w Watykanie.

już wiele warte. Arnsteina majątek szacują na 2 miliony, a hrabianka Helena jest piękna, jak anioł. Otóż to jest panna dla ciebie; jej pilnuj!

— Wszystko to słyszy się bardzo ładnie — rzekł na to Andrzej — ale zdaje mi się, że panna nie bardzo na mnie łaskawa: od mego przybycia do domu byłam tam już dwa razy, a hrabianka ani się pokazała nie raczyła. Ale spróbuję, spróbuję...

W tej chwili wszedł służący z oznajmieniem, że wedle rozkazu powóz zajechał; stary pan baron wybierał się właśnie do hrabiego Arnsteina. Andrzej, gdy został sam, począł rozmyślać nad słowami co dopiero słyszany.

— Ojciec ma rację, że powinienem się bogato ożenić, bo jego majątek zagarną niedługo wierzyciele, a ja, gdy długów nie zapłacę, a wierzyciele moi przed puikownikiem mnie oskarżą, to muszę z wojska wystąpić. I wtedy co? Oto i mój ojciec i ja będziemy siedzieli na bruku. Brrr!... A więc trzeba działać, Franciszku!

Na to wszedł służący.

— Na jutro rano przygotuj mi mój paradny

Zapomniała rocznica.

„Myśl Narodowa“ (Nr. 19 z dn. 1 maja) przypomina, że dn. 28 kwietnia rb. upłynęło 200 lat od daty wydania dekretu Papieża Klemensa XII, potępiającego masonerię i rzucającego kłutwę na masonów (28. IV. 1738). Po tym dekrete nastąpił szereg bulli papieskich przeciw masonerii. Przypomina je „Myśl Narodowa”, a dekret Klemensa XII przytacza w całości.

WIADOMOSCI

Nowe Miasto Lubawskie, dnia 4 maja 1933 r.

Kalendarzyk. 4 maja, środa, Flóriana.
5 maja, czwartek, Piłsa V.
Wschód słońca g 4 — 02 m. Zachód słońca. g. 19 — 02 m.
Wschód księżycy g 8 — 03 m. Zachód księżycy g. 00 — 00 m.

Z miasta i powiatu

Przebieg Święta Narodowego.

Nowe Miasto. W dn. 3 maja miasto zostało udekorowane chorągiewami o barwach narodowych oraz niesłkami TCL., które urządziło też w jednym z okien wystawowych przy Rynku propagandę bibliotek przez wystawienie posagu Mickiewicza oraz szeregu nowszych powieści autorów polskich i zagranicznych. W godzinach przedpołudniowych odbyła się również zbiórka na „Dar Narodowy 3 Maja TCL.”

Organizacje zebrały się celem wyruszenia do kościoła parafialnego na dziedzińcu gimnazjalnym. Najliczniejszą grupą było Stronnictwo Narodowe (wraz z Z. Z. „Praca Polska”), mimo iż duża liczba jego członków brała również udział w szeregach innych organizacji. Przed S. N. trzej młodzi członkowie — robotnicy nieśli „miecz Chrobrego”. Przed członkami S. N. postępowała Narod. Organ. Kobiet.

We farze uroczystą sumę przy wielkim odtarzu odprawił ks. Jasieński, podniósł kazanie o Królowej Korony Polskiej i jej dalszej opiece nad narodem wygłosił ks. Kaznowski, odczytując w końcu ślubowanie, którego werni wysłuchali na klęczkach.

Po pochodzie organizacji na Rynek orkiestra cywilna, której członkowie mieli na głowach czapki strzeleckie, nie wiedząc dlaczego, rozpoczęła grać „Pierwszą Brygadę”. Należy przy tym zaznaczyć, iż strzelcy poza tym w uroczystości udziału nie brali.

Zebrałe organizacje powitał p. starosta mgr Kowalski pozdrowieniem „Czołem”, po czym przemówienie o znaczeniu Konstytucji 3 Maja wygłosił p. prof. Wójcik, wnosząc w końcu okrzyk na cześć Najjaśniejszej Rplitej, Jej Prezydenta i Naczelnego Wodza.

W czasie przemówienia kilkakrotnie przelatywał nad miastem samolot, z którego zrzucono ulotki, wzywające do składania ofiar na dobrojeje armii.

Po udekorowaniu srebrnymi krzyżami zasługi kierowników sakot pp. Fr. Wyżlicza z Targowiska, Anzelma Żelaznego z Lubawy, Fr. Bukowskiego z Mrocza oraz brązowymi krzyżami pp. Bern. Grabskiego, mistrza ślus. z Lipinek i Ant. Okońskiego, st. woźnego Urz. Skarb. w N. Mieście organizacje P. W. i W. F. i towarzystwa przedświłowały przed władzami z p. Starostą na czele, a Str. Nar. udało się przed gmach „Drwęcy”, gdzie ks. prof. Dembleński pożegnał narodowców hasłem „Czołem”, a kier. pow. Straży Porządkowej S. N., ks. Leon Wartowski, a zarządził rozjeżdżenie się.

Po południu odbyła się skromna wystawa „świecliczanek” w świetlicy P. W. i W. F. oraz „Narodowy bieg naprzelaj”, którego wyniki są następujące:

Dla młodzieży do lat 18: 1) Zygm. Daczko (Hufiec Gimn. N. Miasto), 2) Edward Przybyszewski (P. W. Kurzętnik), 3) Kaz. Chyllński („Sokół” — Nowe Miasto).

Bieg 3 km.: 1. Jan Kłosowski (ZS — Nowe Miasto), 2. B. Nowek („Krakusi” — N. Miasto), 3. Ziółkowski (ZS — Mikołajki).

W grupie seniorów ponad 34 lat zwyciężył Łożyński (PPW), który pokonał też wszystkich juniorów (1 bieg).

Nagrody w postaci żetonów, dyplomów i kostiumów sportowych wręczył p. Starosta, który wygłosił też przemówienie. Przemawiał także p. kpt. Dulęba, obwod. kmndt P. W. i W. F. Na koniec odsłusowano Hymn Narodowy.

Udział zawodników średni, ok. 30 biegaczy. Organizatorzy dopuścili niepotrzebnie publiczności poza barierę na bieżnię i boisko. Zaznaczyć należy, że w tym roku odpadło tradycyjne dotąd przedstawienie na rzecz TCL.

Zmiana na stanowisku lekarza powiatowego.

Nowe Miasto. Na stanowisku lekarza powiat. zaszła zmiana, a mianowicie dotychczasowy lekarz pow. dr Łebkow. przeniesiony został do Zawiercia, a na jego miejsce przychodził dr Jaksz z Poznańskiego.

Dr Łebkowski, który niepełna dwa lata u nas urzędował, pozostawił po sobie pamięć gorliwego, szczerze oddanego swemu szczytnemu powołaniu lekarza, który m. i. dużo troskliwości poświęcał naszemu Ośrodkowi Zdrowia. Za to jest mu nasze społeczeństwo szczerze wdzięczne i życzy mu na nowej placówce wszelkiej pomyślności.

książęce Dziecko.

Powieść.

13)

(Ciąg dalszy).

— Kapitanem od dwóch lat, a mam dziś okrągłe 10 000 długu — wtrącił Andrzej.

— Jesteś baronem i spadkobiercą jedynym zamku, dóbr, lasów...

— Które jednak tak są obdłużone — przerwał mu Andrzej, — że właściwie ani jeden kamień do nas nie należy.

— To tym więcej powinno cię zachęcać do tego, abys się bogato ożenił — odpowiedział mu na to ojciec. — Wiesz doskonale, że ode mnie niczego spodziewać się nie możesz. Dlatego przyjmij ode mnie przynajmniej dobrą radę: Oto staraj się o hrabiankę Helenę, córkę naszego sąsiada Arnsteina. Ja ci sprawę bardzo ułatwiłem, bo umiałem hrabiego tak sobie ująć, że prawie się beze mnie obyć nie może. Miec ojca za sobą, to

mandur i na godzinę 10-tą osiodłaj konie dla siebie i dla mnie; pojedziemy do hrabiego Arnsteina i pozostaniemy tam cały dzień.

Stary baron, wróciwszy po kilku godzinach, wpadł do pokoju syna i zawołał:

— Chłopcze! Czas już, abys się na dobre o Helenę starał. Ojciec już powiadał mi dzisiejsze, że na zimę pojedzie z córką do Paryża. Ty jako znajomy możesz ich w świąt paryski wprowadzać. Ale czy wiesz, co to znaczy, gdy w wielkim świecie zjawi się nagle panna dwumilionowa, hrabianka i piękna? To znaczy, że w ciągu miesiąca już się kto znajdzie, co jej się będzie podobat i co ją za żonę pojmie. Dlatego, mój chłopcze potrzeba koniecznie, abys ty potrafił koniecznie sobie jej względy zaskarbić, zanim do Paryża wyjedzie czyli, że powinna pojechać do Paryża już jako narzeczona twoja.

Stary baron aż się zmęczył, tak żywo rozprawił. Pan Andrzej rzekł:

— Jutro rano pojedę do hrabiego i będę się rzetelnie starał, aby sobie łaskę panny zjednać.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Bombardowanie Barcelony.
Barcelona. Samoloty gen. Franco bombardowały w sobotę z rana o godz. 8,50 przedmieścia Barcelony. Ofiarą bombardowania padło 24 zabitych i około 40 rannych. Drugi nalot nastąpił o godz. 11,40. Rządowe samoloty myśliwskie i artyleria przeciwlotnicza udaremniły bombardowanie miasta, jednak samoloty gen. Franco zrzucały kilka bomb na miejscowości okoliczne, gdzie padło około 15 zabitych i 20 rannych.

Zajścia antyżydowskie na Wileńszczyźnie.
Wilno. Ostatnio po wypadkach w Szumsku zanotowano kilka zajęć antyżydowskich w pobliskich miejscowościach. Kilka awantur, połączonych z pobicielem Żydów, zanotowano w Ostrowcu. Na stacji Gudogaj nieznanymi sprawcami pobili kilku Żydów. Zajścia o podłożu antysemitycznym zanotowano również w Kieni.

Zjednoczony front niemiecki w Polsce?
Prasa niemiecka donosi, że Rada Niemców w Polsce postanowiła przystąpić do założenia organizacji, obejmującej całą niemiecką w Polsce. W tym celu zwrócono się do „Jungdeutsche Partei” celem przeprowadzenia rozmów nad urzeczy-

wistnieniem tego planu. Rozmowy te odbywają się w Poznaniu.

Wiadomość tego rodzaju nie po raz pierwszy rozchodzi się w Polsce. Wysiłki celem zjednoczenia niemieckich na terenie Polski podejmowane już były szereg razy, ale — jak dotychczas — bez powodzenia. Niemcy polscy rozbici są zasadniczo na 2 ugrupowania — „staroniemców”, reprezentowanych przez Radę Niemców w Polsce i skupione dokoła niej organizacje, oraz „młodoniemców”, zorganizowanych na zasadzie „przywództwa” pod wodzą mianowanego sen. Wiesnera. Oba te ugrupowania przyznają się do ideologii narodowo-socjalistycznej, a na przeszkodzie ich zjednoczeniu stoją odmienne tradycje, metody pracy i wreszcie trudności personalne, a może i materialne.

Organizacje, które skupiają się dokoła Rady Niemców w Polsce, są następujące: Deutsche Vereinigung (Wielkopolska i Pomorze), Deutscher Volksbund (Śląsk), Deutscher Volksverband (b. Kongresówka), Deutscher Volksrat (Małopolska), Deutscher Volksvertretung (Wołyn), Deutscher Volksblock (Śląsk), Deutsche Partei (Bielsko-Biała), Verband Deutsche Katholiken.

Zbierajcie znaczki reklamowe światowej marki „Urbin”.

Czy obecne zamiary zjednoczeniowe się powiedą — trudno jest przewidzieć. W każdym razie od kilku miesięcy swary w obozie niemieckim przycichły i kto wie, czy nie działają tu siły, których źródła nietrudno się domyśleć, wywierające nacisk na niemiecką w Polsce dla zjednoczenia jej pod jednolitą komendą.

Za redakcję odpowiedzialny: Józef Zieliński w Nowym Mieście Lub.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśmie, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.

Wszystkim, którzy oddali ostatnią przysługę ukochanej naszej Zmarłej

Wiktorii z Stawickich Lewalskiej

zławsza Przewielebnemu Duchowieństwu, Krównym, Przyjaciołom i Sąsiadom, składam w imieniu rodziny serdeczne

„Bóg zapłać“

X Cyryl Lewalski

Złotowo, w maju 1938 r.

Wszystkim, którzy nadesłali nam życzenia z okazji ślubu naszego, a w szczególności Chórowi Kościelnemu za wykonane pienia oraz K. S. M. m. i ż. z Bratiana składamy najserdeczniejsze

„Bóg zapłać“

Ludwik Milkowski z żoną

Łąki, w maju 1938 r.

Rakoodporne ziemniaki

sadzeniaki żółtomłesne „Apollina” uznane, wydające wysokie plony ma na sprzedaż.

PROBOSTWO PRĄTNICA

k. Lubawy Tel. Lubawa 38.

ZAMIENIAMY

stare odbiorniki na nowe Philipsa

Dogodne warunki spłaty do 18 rat

„AUTO-STOP“

A. Białachowski, Brodnica n. Drw., Mazurska 14. Telefon nr. 120.

POLECAM

z pierwszorzędnym Firm

Wódki | **Wina**

Koniaki | Francuskie
Winłaki | Reńskie
Przepadanki | Mozelskie
Likiery | Węgrzyny wytrawne
słodkie

oraz wina krajowe różnego gatunku

LUDWIK STIENSS, LUBAWA-Pomorze
Towary kolonialne — Restauracja
Hurtownia piwa — Wytwórnia wód mineralnych
Telefon nr. 34.

Najtaniej

zakupisz

konfekcję damską męską oraz dziecięcą w składzie konfekcji

L. Brzozowska
BRODNICA, Kościelnski 1

Torfiarki

i prasy do torfu

dostarcza

„UNIA” sp. akc. Brodnica

Samochód

5-osobowy (limuzyna) w dobrym stanie tanio sprzedam.

Nowe Miasto Lub.
Szkolna 6.

Cyrk i zwierzyńiec „Francesco”

Brodnica

Po powrocie z zagranicy cyrk i zwierzyńiec „Francesco” właśc. Franciszek Wawrzyniak, prezentuje

w Brodnicy od czwartku 5 maja o godz. 8,15 wiecz. do niedzieli 7 maja.

Program na sezon letni 1938 r.:

Tresury lwów, koni karłowatych, psów, gimnastyki, popisy jazdy figurowej na rowerze, muzykalni satyrycy, kłowni i inne ciekawe atrakcje.

Ceny niskie! Ceny niskie!

Tapety

wielki wybór najnowszych desenii

Farby
Pokosty
Lakiery
Pendzle
Szablony
Kredę

poleca

Nowa Drogeria
właśc.
Wacław Truszczyński
LUBAWA, ul. Zamkowa
Telefon 37

MAKUCHY

Iniane i rzepakowe

PRIMA

otręby żytnie i pszenne

oraz

NASIONA

rolne po cenach przystępnych stale poleca

BRON. MURAWSKI,
Lidzbark, Zamkowa 6. Tel. 53.

J. Cieszyński

Drogeria i Skład Farb
Nowe Miasto, Rynek
poleca

Tapety
Farby
Pokosty
Kredę

Wszelkie roboty dekarские

wykonuje

St. Świątkowski
dekarz
Pacółtowo, p. Nowe Miasto

Drzewo opałowe

drugi zdatne na koźły i drabie, gromady — zdatne na płoty sprzedaje

Majątek Ciborz
p. Lidzbark

FORMULARZE
poleca

Księgarnia „Drwęca.”

Jeżeli chcesz mieć wybór i nowości

w torebkach, koszulach, kompletach — patentowanych biustonoszach

„B a c k” parasolach pończochach, slynne „Delta” oraz wszelkie galanterie to spleśz do firmy

I. KOLASIŃSKA
BRODNICA, Rynek 9.
Galanteria damska i męska

Całkowita wyprzedaż tapet!

Z powodu likwidacji działu tapet dajemy Szan. Publiczności okazję zaopatrzenia się w tapety po cenach poniżej zakupu

Przeszło 300 gustownych wzorów.

Prosimy zwiedzić nasz skład i przekonać się.

Odpowiednią bortę dodaje się bezpłatnie!

KSIĘGARNIA „DRWECA”

30% rabatu! 30% rabatu!

Unieważniam

zaginioną pleczątkę o pełnym brzmieniu:

Drogeria Pomorska
wł. Tadeusz Nowicki
Działdowo, ul. M. Piłsudsk. 11
Tadeusz Nowicki

Gospodarstwo

8 mrg. z budynkami bez długu sprzedam. 2.500 zł.

Jarzemski, Szafarnia
pow. Brodnica

Budynki

do rozbiórki częściowo lub w całości zaraz do oddania. Zgłoszenia kierować do

leśn. Wardęgowo
p-ta Ostrowite pod Jabłonowem

Czyści chemicznie i farbuje

wszelką garderobę męską damską i dziecięcą szybko i pod gwarancją nie uszkodzenia tkaniny

Pralnia Chemiczna i Farbiarnia

w Brodnicy, ul. Mostowa 7
właśc. Konst. Steika

Zlecenia przyjmują:

w Lubawie „Bazar” p. Bestianowa
w Działdowie p. Br. Bojarska, Rynek
w Lidzbarku p. St. Gawrys, Plac Hallera

Aparat fotograficzny

na klisze „Welta” Compur rozmiar 6 x 9 z podwójnym wyświetlaczem — szkła Xenar f: 4,5 F — 10,5 cm sprzedam okazjynie

Kto? wekaże eksp. „Drwęcy” Nowe Miasto Lub.

DRUKI

wszelkiego rodzaju zwyczajne do najwykwintniejszych

po cenach przystępnych wykonuje terminowo i gustownie

Drukarnia „Drwęcy”
Nowe Miasto.

Służąca
potrzebna od 15 maja.
Bożeńska, rzeźnictwo
Nowe Miasto.

Zelazo sztabowe

we wszystkich rozmiarach poleca najkorzystniej

T. KOZICKI
BRODNICA, Hallera 17

Kilkanaście mocnych beczek

od flaków na sprzedaż

Czesław Balcerowicz
Składnica Skór. Brodnica
Przy moście Telefon 111

Mieszkanie

2 pokojowe do wynajęcia. Zgłoszenia do eksp. „Drwęcy” Nowe Miasto.

Umieblowany pokój

z całym utrzymaniem od zaraz lub później do wynajęcia

Lucja Markuszewska
Nowe Miasto, 19 Stycznia 10

Kupię gospodarstwo

około 80—100 morgowe, wpłata 6 tysięcy zł.

Zgłoszenie przyjmuje eksp. „Drwęcy” Lubawa.

Gospodarstwa

54 morg żywy i martwy inwentarz 7 i pół tysięcy i 90 morg 5 i pół tysięcy oraz dom z ogrodem 8 tysięcy sprzedam

Malanowski, Brodnica,
ul. Nad Drwęcą 22.

Prosięta

sprzedaje **Mówiński, Lekarty.**

Ucznia

syna uczelnych rodziców, pozamiejscow., do składu kolonijno-spożywczego od zaraz poszukuje.

E. Mechlin, Brodnica.

Uczeń

syn uczelnych rodziców z dobrym świadectwem szkolnym potrzebny od zaraz

J. Dynewski
mistrz stolarski
Bratian

Służący

potrzebny od zaraz.
Kościński, Tuszewo.

Dwóch

czeladników i uczeń

mogą się zaraz zgłosić

Zakład krawiecki
F. Krauzewicz, Górzno
Rynek

Chłopiec

(kolporter) do sprzedaży gazet może się zgłosić.

„Drwęca”, Brodnica,
Kamionka 14.

Wszelkie artykuły szkolne i biurowe

POLECA

księg. „DRWECA”
Nowe Miasto Lub.